UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

15 in uerſi. decimoquinto. Præterea † ultra illa uer-
ba ut iuris eſt, adiecta fuerunt in reſcripto ea uerba &
iuſtitiã faciat, quę operãtur, ut poſſit ſup utroq; ꝓce-
di, prout de iure procedi poteſt, nam illa uerba iuſtitiã
faciat operãtur, ut fiat id, quod iuris eſt, Bal. in c. cũ ue
niſsẽt. in ul. col. de teſt. Itẽ operãtur, ꝙ procedatur ſe-
cũdum iuris ordinẽ, & ueritate cõperta fiat id, quod
iuris eſt ſecundũ Angel. in aut. de hęre. & falcid. in §.
exhæredatos. Sed de iure poſt cõcluſum in cauſa, &
poſt ſententiã in cauſa appellationis poſſeſſoriũ non
poteſt cũ petitorio cumulari, ut ſupra dictũ fuit, ergo
per reſcriptũ cõceſſum nõ intelligitur permiſſa hæc
cumulatio, niſi prout de iure, & quatenus de iure
cõceditur, & ex quo in caſu noſtro de iure ſup utroq;
procedi nõ poteſt, intẽtio ſuperioris nõ fuit, ut poſ-
ſet ſuper utroq; procedi. ¶ Nõ obſtat, ꝙ hęc cumula-
tio fieri poſſit in cauſa appellationis d. cle. unica. quia
16 reſpondeo † hoc uerũ eſſe in cauſis beneficialibns, in
qbus eſſet appellatũ ad Papã, & ita loquitur tex. in d.
cle. ibiq; gl. Car. Imol. & cõmuniter alii, & Abb. in d.
c. paſtoralis. ſed hoc nõ procedit in aliis cauſis, in qui
bus eſſet ad inferiorẽ appellatũ, ut ſupra dixi. ¶ Non
obſtat ultimũ, ꝙ poſt cõcluſum in cauſa ex iuſta cau-
ſa, prout iudici uidebitur, poteſt poſſeſſoriũ cũ petito
rio cumulari. d. c. paſtoralis. & ibi omnes, quia reſpon
17 detur primo, ꝙ † hoc in caſu poteſt hæc cumulatio fie
ri dũmodo fiat ante ſententiam, ut in d. c. paſtoralis.
ſed poſt ſentẽtiã ĩ cauſa appellationis fieri nõ poteſt,
niſi in cauſis beneficialibus deuolutis ad ſedẽ apoſto
licã ꝑ appellationẽ interpoſitã ad Papã ꝑ iã dicta, ſed
in caſu noſtro fuit appellatũ ad inferiorẽ, & nõ ad Pa
pã, & nõ ſumus in beneficialibus, ergo &c. Secundo
reſpõdeo, ꝙ iudex poteſt ex iuſta cauſa admittere, ut
etiã poſt cõcluſũ in cauſa ſimul ſup petitorio, & poſ-
ſeſſorio ꝓcedatur, nõ ſimpliciter ex quacũq; cauſa, q̃
ipſi iudici iuſta uideat̃, ſed ita demũ, ſi ſubſit iuſta cau
ſa per quam appareat, quòd ex malitia aduerſarii, uel
aliquo caſu ꝓbationes ſuper dñio fuerint perẽptæ, &
ſubtractæ, nã eo caſu ꝑꝑ difficultatẽ ꝓbationẽ iudex
poſt cõcluſum in cauſa poteſt admittere, ut etiã ſuper
poſſeſſorio ꝓcedatur, ita intelligatur tex. in d. c. paſto
ralis. & hoc mõ intelligũt Inno. Hoſtien. & Ioã. And.
ibi, exẽplificãdo, ut facit Ioan. And. & Abb. inquit ita
hoc intelligi cõmuniter à doctoribus in d. c. paſtora-
lis. ſed in caſu noſtro ſuperior q ꝑ ſuũ reſcriptũ cõ-
miſit poſſe ſuper utroq; ꝓcedi, motus fuit nõ ex cauſa
difficilis probationis, neq; ex eo, ꝙ per aduerſariũ, ſeu
casũ probationes fuerint ſubtractæ, ſed ex aliis cauſis
18 in reſcripto cõtentis, ergo &c. ¶ Nec † ex eo, ꝙ agẽs
ſit pupillus, & cauſa pupillorũ ſit fauorabilis iuxta tex.
in l. unica. C. quãdo imper. inter pupil. dicit̃ iuſta cau-
ſa cumulãdi poſt cõcluſũ in cauſa poſſeſſoriũ cũ peti
torio, hoc. n. iure cautũ nõ reperitur, & ideò quod nõ
dixit lex, nec canon, nec nos dicamus. l. ſi ſeruum. §.
non dixit prætor. ff. de acquir. hæredit. Immò ex quo
hoc permittitur in caſu, quo probationes eſſent ſub-
tractæ, ut ſ̃. & hæc ſolũ à iure iuſta cauſa iudicatur, ꝓ-
pter quã iudex, & ſuperior poteſt huiuſmodi cumula
tionẽ admittere. d. c. paſtoralis. ibique doc. cõmuni-
ter, ſequitur, ꝙ alia diſſimilis cauſa nõ diceretur iuſta
19 cauſa. Et † quãuis exempla dictũ generale nõ reſtrin
gãt, faciunt tamẽ, ut diſſimilia ſub eo nõ cõprehen-
dantur, ad tradita per Ioan. de Imo. in l. ſi quis cũ ali-
ter. in 2. col. ff. de uer. ob. per Bar. in l. 1. in 7. col. C. de
ſac. ſanc. eccle. & melius in l. ſed ſi. §. quæſitũ. ff. ſi quis
cautio. & eſt bonus tex. in l. fi. §. cui dulcia. ff. de uino,
oleo, triticoq; leg. c. ſedes. de reſcrip. & cle. nõ poteſt.
20 de procurat. Præterea † pupilli dicũtur eſſe miſerabi-
les perſonæ, & tũc eis ut miſerabilibus eſt ſubuenien-
dũ magis, quã aliis, quãdo ſunt impotentes, & pau-

peres, & nõ habẽt defenſores, ut uoluit Pau. de C
in rub. C. quado imper. inter pupil. & uiduas; &
gl. in c. ex tenore. per illũ tex. & in c. ex parte. de
compet. quod tũc in iudiciis per eccleſiaſticũ iu
ſubuenitur pupillis, & aliis miſerabilibus perſ
cũ agitur de iniuria, ſeu uiolẽtia ipſis illata, & e
nus tex. in c. ſuper. in fi. de uerb. ſig. ſed in caſu n
nõ agitur de iniuria, nec de uiolẽtia Melchiori p
lo illata, ergo ex eo, ꝙ ſit pupillus, nõ debet iudex
ſuperior admittere, ut poſt cõcluſũ ĩ cauſa, imo
ſẽtentiã in cauſa appellationis ĩterpoſitę ad ĩte
Papa poſſeſſoriũ cũ petitorio cumulari poſſit
21 las iuris, & ĩ damnũ rei cõuẽti, qa † ſic nõ eſt fa
pupillis, & aliis huiuſmodi, ut cęteris iniuſtitia
c. ex tenore. & c. nuper. de dona. ĩter uir. & uxo.
quoad reſolutionẽ dubiorũ ſupra ꝓpoſitorũ ſuff

S V M M Æ.

1 *Em phyteoſis etiam eccleſiaſtica ratione utilis dominij*
ſe in, & de bonis conductoris, & emphyteotæ.
2 *Et qñ dicatur qd hæreditariũ, & de bonis hæreditatis*
3 *Cauſa eadẽ à diuerſis iudicibus non debet cognoſci, ſed*
coram quo prius indeciſa pendebat, eſt remittenda.
4 *Diuerſi iudices ſuper eadem cauſa impetrari non poſſunt*
cunda impetratio non ualet, parte opponente.
5 *Delegatus apoſtolicus non põt ab alio, nec à legato de*
gnitione cãæ ſibi delegatæ impediri, & qũo diceret
6 *Iuriſdictio delegata quando iuriſdictioni ordinaria*
7 *Delegatus quoad cauſam ſibi delegatam dicitur ordi*
& ſuperior, & ei ordinarius pro exequutione
obedire tenetur.
8 *Poſſeſſionis cauſa quo reſpectu cõionem habeat cum*
9 *Interdictum retinendæ ſuper quibus intentetur, &*
eo narretur, & concludatur.
10 *Poßeßorium retinendæ, & petitorium ſimul cumul*
ſunt, & quomodo tunc ſit procedendum, etiam ſi
ſuper vtroq; ſimul procedi, ſecus in poſſeſſorio ad
recuperandæ: & nu. 13. & 15.
11 *Poſſeſſorium retinendæ datur ſolum poßeſſori pro*
ne tenenda.
12 *Petitorium datur non poſſidenti ratione dominij.*
14 *Sententia ſuper non petitis ferri non debet.*
16 *Poſſeſſio ſufficiens ad obtinẽdũ in poſſeſſorio retinẽdæ*
ex vnico actu, & recẽti, & dũmodo ſit prior, & nõ
vel p̃caria ab aduerſario, ſufficit, licet eſſet iniuſta,
17 *Poſſeſſio in feudis abſque alia inueſtitura in filium*
dem continuatur.
18 *Et quid in emphyteoſi, & nu. 19.*
20 *Colonus poſſeſsionẽ dñi interuertere. & cũ illa pri*
21 *Quid, ſi ab alio rem cõducat, & ei mercedem, &*
22 *Et quid, ſi rem alteri tradat.*
23 *Poſſeſſio qũo hæredi defuncti abſque apprehẽſione*
24 *Iudicium contra minorem factum quando ſit nullum,*
aliquis vt procurator minoris comparuerit.
25 *Promittens de rato pro minore quando teneatur facere*
tificare. Et quid ſi aliquid ſimpliciter abſque promiſ
nomine minoris feciſſet.
26 *Tutor nõ poteſt nomine pupilli ratificare, ſeu illi ratifica*
rizare in eo, quod ab ipſo tutore geſtum eſſet.
27 *Tutor, non facto inuentario, & non præſtita ſatiſdatione,*
teſt ſe adminiſtrationi tutelæ ingerere.
28 *Nominatio illius cuius nomine poſsidetur, in iudicijs*
locnm habet, & prodeſt.
29 *Carcerati promiſsio, & obligatio, an & quãdo valeat, &*

EPITOME.

Lite, & cauſa pendente ſuper hæreditate,
nis alicuius ac ſuper poſſeſſione bonorum
citur atiam lis uerti, & pendere ſuper re emphy
ca, eiusque poſſesſione, quæ in bonis illius eſſe
quam aliquid hæreditarium. Poſſeſſionis, &
prietati bonorum cauſam ſi papa alicui delega
non p

nō poteſt cauſā poſſeſſionis cognoſcere, ſeu cōmit-
tere, ſed illā ad delegatū apoſtolicū remittere debet.
Poſſeſſorio retinendæ, & petitorio ſimul intenta-
tis, ſolum ſuper poſſeſſorio eſt per iudicem procedē-
dum, etiam ſi partes ſuper utroque proceſsiſſent.

CONSILIVM LXXV.

IN præſenti cauſa, qua nomine cuiuſdā Ca
roli de Fuſarolis agitur contra Matthæum
de Fuſarolis, & alios, de pluribus dubitaт.
Primum eſt, an pendente, ac uertente lite
ſuper poſſeſſione bonorum quondam magiſtri Ca-
roli de Fuſarolis, & ſuper moleſtationibus, inquieta-
tionibus, & turbationibus ſuper poſſeſſione dictorū
bonorum per Matthæum, & Ioannembaptiſtā de Fu
ſarolis ipſi Carolo agēti illatis corā domino Marco-
antonio de Mareſcottis, dicatur ēt coràm eo uerti, &
pendere lis ſuper poſſeſſione cuiuſdam rei immobi-
lis emphyteoticæ conductæ per dictum olim magi-
ſtrum Carolū à quodam hoſpitali pro ſe, & eius hære
dibus. Secundum eſt poſito, ꝙ coram dicto dño Mar
coantonio lis ēt ſuper poſſeſſione, & ſuper moleſta-
tionibus, & turbationibus dictæ rei emphyteoticæ pē
deat, an dominus Vicelegatus ciuitatis Bononiæ, ſeu
eius delegatus poſſit de poſſeſſione, & de turbatio-
nibus, ac moleſtationibus dictę rei emphyteoticæ co
gnoſcere, & diſcutere, an uerò teneatur cām ad ipsū
dñm Marcūantoniū iudicē cōmiſſariū apoſtolicum
cognoſcēdā, & terminandā remittere. Tertiū eſt, da
to, ſed non conceſſo, ꝙ dictus R. D. Vicelegatus, ſeu
illius iudex delegatus poſſit de cā dictę rei emphyteo
ticæ cognoſcere, an poſſit ſolū cognoſcere, & proce-
dere ſup poſſeſſorio, omiſſo petitorio, an uerò ſimul
ſuper poſſeſſorio, & petitorio. Quartū eſt, reſpectu
dicti Ioannisbaptiſtæ de Fuſarolis, an ipſe Ioannesba
ptiſta, q cōpromiſit, & ratificauit, ac emologauit lau-
dū, & ꝯ quē aliàs quædā ſnīa per Vicarium dom. Po-
teſtatis fuit ad conſiliū ſapientis lata, & ꝯ quē nunc p
dictū Carolū iuniorē agitur, dicatur pęnas aliquas cō
uentionales incurriſſe, & ad illarum ſolutionem co-
gi poſſit. Quintum dubiū eſt reſpectu Simonis ſimi-
liter conuenti, an is potuerit denominare dictū Mat-
thæum, à quo Simon dictā rem emphyteoticā condu
cit, & eius nomine detinet, ac poſſidet, & conſequen
ter an ēt dictus Simon teneatur, & cogi poſſit ad ſolu
tionem affictuum ipſi Carolo iuniori, maximè ſtante
quodam inſtrumento conductionis facto per fratrē
dicti Simonis, & poſtea per Simonē ipſum carceratū
ratificato. ¶ Capio primum dubium, in quo abſque
multiloquio concludo, ꝙ lis coram dicto domino
Marcoantonio dicitur uerti, & pendere etiam ſuper
dicta re emphyteotica, illiusq́ue poſſeſſione, ac ēt ſu
per moleſtationibus, & turbationibus illatis, qm̄ corā
ipſo pendet lis ſuper hæreditate, & ſuper bonis dicti
magiſtri Caroli aui Caroli iunioris nūc agentis, nec
non ſuper poſſeſſione, & ſuper moleſtationibus, &
turbationibus in dictis bonis illatis, ut expreſſè appa-
ret ex ſententia prius lata per dominum Herculem à
Bono, & ex appellatione à dicta ſentētia interpoſita,
ac ex reſcripto, per quod cauſa appellationis prius ꝓ
parte dicti Matthæi fuit commiſſa domino Bernar-
do à Pinu, & poſtea pro parte dicti Caroli pręfato do.
Marcoantonio, & ex proceſſu etiā corā dictis omni-
bus, ac aliis iudicibus commiſſariis apoſtolicis facto,
nā in ſnīa, cuius appellationis cauſa poſtea fuit in ef-
fectu cōmiſſa dicto domino Marcoantonio, pronun
ciatū fuit bona dicti magiſtri Caroli ſpectare ad p̄fatū
Carolū nepotē tanquā illius hæredē, & ab inteſtato
proximiorē, & ipſum Carolū fuiſſe, & eſſe uerū, ac le
gitimū poſſeſſorē dictorū bonorū hæreditatis dicti
magiſtri Caroli, & illū in eorū poſſeſſione eſſe con-
ſeruandū, & manutenendū, & moleſtationes, inquie
tationes, ac perturbationes, & impedimēta illatas, &
illata per dictū Matthęū, & Ioannembaptiſtam fuiſſe,
& eſſe temerarias de facto præſumptas, & pręſumpta.
Cum ergo coràm domino Marcoantonio lis uertat,
& pendeat ſuper hæreditate, & ſuper bonis dicti magi
ſtri Caroli, & ſuper poſſeſſione dictorum bonorū, ut
ſupra, ſequitur, ꝙ ēt ſuper dicta re emphyteotica, eiuſ
1 q́ue poſſeſſione uerti, & pēdere dicitur, † qm̄ emphy
teoſis ēt eccleſiaſtica dicitur eſſe in bonis, & de bonis
conductoris rōne iuris utilis dominii, quod in re ha-
bet, arg. not. per Io. de Imo. Abb. & alios in c. nulli. de
rebus eccle. non alie. & hoc expreſſè uoluit Paul. de
Caſt. in l. ſciendū. ff. qui ſatiſd. cog. & in l. 2. ff. qđ quiſ-
que iur. & Spec. in tit. de loca. §. nunc uerò aliqua. in
2 uerſi. 153. & 158. † Item emphyteoſis eccleſiaſtica eo
caſu, quoad aliquē tranſire non pōt, niſi ille ſit hæres,
prout qn̄ ſtipulata eſſet uel pro hæredibus, & ſucceſſo
ribus ēt extraneis, vel quando eſſet ſtipulata pro ſe, &
filiis, & hæredibus, quo caſu ad filios tranſit, ſi ſint hæ
redes, & non aliter iuxta plenè no. per Alex. in l. quod
dicitur. ff. de uerb. obli. dicitur eſſe quid hęreditariū,
ſeu de bonis hæreditatis, quia non pōt trāſire, niſi ad
hæredes, ut uoluit Alex. in l. quædā. §. nihil. ff. de edē.
in 2. col. uerſi. unde quādo. & in l. ſi patroni. ff. ad treb.
idemq́ue uoluit ipſe Alex. in conſ. 103. uol. 4. in fi. 10.
col. & ī cōſ. 18. uol. 5. in 1. col. cū iis, q̄ ipſe ibi deducit.
Præterea ꝙ in caſu uoſtro emphyteoſis ſit quid hære-
ditarium, pars aduerſa præſupponit, q̄ prætendit ſibi
deberi dictā rē emphyteoticā ex laudo per arbitros la
to, ut in proceſſu apparet. Et tamen ipſi arbitri lauda-
uerunt de dicta re emphyteotica, ut de re, & de bonis
hæreditariis dicti magiſtri Caroli, ueluti in laudo la-
to, & producto apparet, ergo &c. Et ſi inſpiciantur a-
cta, & probōnes facta, & factæ corā primo iudice, hoc
eſt corā do. Hercule, & ſucceſſiuè corā do. Marcoan-
tonio, clarè apparebit, ꝙ lis, & quæſtio pendebat ēt ſu
per dicta re emphyteotica, eiusq́ue poſſeſſione tanq̃
ſuper re hæreditaria, nā coram domino Marcoanto-
nio fuerunt ēt per partē aduerſam ꝓducta inſtrumen
ta locationum dictæ rei, & compromiſſa, ac lauda fa-
cta, & lata ſuper ea, pluresq́ue aliæ ſcripturæ, ex quib⁹
manifeſtè apparet litē, & quęſtionē pēdere ēt ſuper di
cta re emphyteotica, tanquā ſuper re, & bonis hęredi-
tatis dicti magiſtri Caroli, & conſequenter ex prædi-
ctis ſequitur, ꝙ nedum ſuper petitorio, ſed etiā ſuper
poſſeſſorio dictæ rei lis corā dicto domino Marcoan-
tonio pendere, dicitur, quia corā eo uertitur cauſa pe
titorii, & poſſeſſorii bonorum hæreditatis dicti magi-
ſtri Caroli. ¶ Quoad ſecundum dubium ſupra propo
ſitum, præſuppoſita concluſione in primo tradita, cō
3 cludo † iudicē delegatum R. D. Vicelegati de cauſa
poſſeſſionis dictę rei non poſſe cognoſcere, nec ſe in-
tromittere, ſed illā tenetur remittere ad dom. Marcū
antonium, coram quo lis adhuc indeciſa pendet ſup
poſſeſſione dictæ rei, ac ſuper moleſtationibus, & tur
bationibus illius, & hoc, ne contingat ſuper eadē re,
eodemq́ue negotio ferri à diuerſis iudicibus contra-
rias ſententias, arg. not. in c. 1. de cauſ. poſ. & propr. &
4 & l. nulli. cum ibi not. C. de iudi. Præterea † ex quo ꝓ
parte dicti Matthæi fuit oppoſitū, ne de cauſa p R. D.
Vicelegatum commiſſa iudex cōmiſſarius cognoſce
ret iuxta ea, q̄ habentur per Abb. & alios in c. cæterū.
de reſcrip. ipſe nō poterit cognoſcere, nec ſecūda im-
petratio reſcripti à dicto R. D. Vicelegato uires, ſeu
effectū habebit, cū ſup eadē cā, & ſup negotio ēt poſ-
ſeſſionis dictæ rei ꝓ parte dicti Caroli fuerit prius im
petratū reſctiptū apoſtolicū corā do. Marcoantonio,
deīde aliud à R. D. Viceleg. corā alio, ut uoluit Bart.
5 poſt gl. quē alii ibi ſequūtur in d. l. nulli. Tertio † de cā

alicui per Papam ſpecialiter commiſſa Legatus de la
tere,ſeu illius commiſſarius ſe intromittere non po-
teſt,nec iudicem delegatum apoſtolicum impedire,
quin de illa poſſit diſcutere,eamq́; terminare, & im-
pedire diceretur,quando ipſe uellet de illa re,ſeu cau
ſa cognoſcere,atque diſcutere, ſeu quoquo modo ſe
intromittere,ut de his clarè habetur in c.2. ibiq́; glo.
do.Ant.Bal.& doct.cõiter.extra de offi.leg. Et hoc ꝓ-
cedit non modo, ſi per Papam eſſet commiſſa certa
cauſa particularis,& indiuidua,ſed ẽt, ſi eſſet cõmiſ-
ſum quoddam genus ſubalternũ generis generaliſſi-
mi,nam iudex uniuerſalis, hoc eſt Legatus Papæ de
latere non poſſet de illo genere ſubalterno,nec de cõ
tentis ſub eo cognoſcere,neque ſe intromittere,arg.
l.cum maritus.C.de proc.& l.cũ pretor.ff.de iudi.ubi
Ang.exemplũ ponit, nam quando uni cõceditur ge-
nus generaliſſimũ,& alteri genus ſubalternũ,intelli-
gi tur exceptũ de genere generaliſſimo genus ſubal-
ternum nedũ in eadẽ diſpoſitione,ſed ẽt in diuerſis.l.
uxorẽ.§.fœliciſſimo.&l.ſi ſeruis urbanis.ff.de leg.3.&
l.quæſitũ.§. idẽ reſpõdit.ff. de fundo inſtruc.cũ ſimil.
6 & dicit Bal.in c.paſtoralis.de offic.ordin.ꝙ † qñ unus
habet iuriſdictionẽ ordinariã,& generalẽ, qualis eſt
Legatus de latere iuxta c.2.de off.leg.in 6.& alius ha
bet delegatã à Papa quoad certã cãm,uel quoad cer-
tas cauſas, iuriſdictio delegata quoad illas cauſas dr̃
7 iuriſdictioni ordinariæ derogare.Et † delegatus dr̃ eẽ
ma ior,& ſuperior adeò,ꝙ ordinarius illi pro exequu
tione earum cãrum obedire tenetur,arg.c.ſanè.de of
fic.deleg.& habetur per Abb.in fin.uer.quẽ doct.cõi-
ter ſequuntur poſt Anto.de But.in d.c.2. de offi.lega.
Sed domino Marcoantonio fuit cõmiſſa cã proprie-
tatis,& poſſeſſionis bonorum hæreditatis, ac aliorũ
bonorũ dicti magiſtri Caroli, item ẽt ſuper turbatio-
nibus,& moleſtationibus dictorũ bonorũ,ut ſupra di
ctũ fuit,ergo cauſa prædicta debet per ipſum domi.
Marcũantoniũ iuris ordine ſeruato cognoſci, & ter-
minari,& non per aliũ etiã Legatum de latere, ne cõ
tinentiæ cauſæ diuidantur.d.l. nulli. ibiq́; Bar.expreſ-
ſe.C.de iud.ac ẽt quia per dictũ do.Marcumantoniũ,
qui habet cognoſcere de proprietate dictorũ bono-
rum,facilius poterit de cauſa poſſeſſionis diſcuti,& è
8 contra,& † hoc reſpectu cauſa poſſeſſionis habet ali-
quam communionem cum proprietate, ſed alio re-
ſpectu non.c.1.de cauſ.poſ.& propr.ibiq́; Abb.qui di-
cit ita debere intelligi.tex.in l.naturaliter.§.nihil cõ-
mune.ff.de acqui.poſ.¶ Quoad tertium dubiũ cõclu
do,quantum eſt pro parte dicti Matthæi, ꝯ quem ſu-
per poſſeſſione dictæ rei agitur, ꝙ poſito delegatum
Legati,ſeu Vicelegati poſſe procedere,tamen ſolum
debebit procedere ſuper poſſeſſorio, & non ſuper pe-
titorio,& præſertim ſtãte proteſtatione facta ꝓ parte
ipſius Matthæi, ꝙ ſolum ſuper poſſeſſorio cognoſci,
& procedi deberet,licet idem ẽt eſſet,ſi non fuiſſet ꝓ-
teſtatum,ueluti ex infra dicendis apparebit. Nam p̄-
ſuppono, ꝙ pro parte dicti Caroli coràm delegato
R.D.Legati fuit intentatum poſſeſſoriũ retinendæ,
9 † quod dicitur intẽtari,quando agitur, ne quis in ſua
poſſeſſione moleſtetur,turbetur,aut inquietetur, gl.
in l.1.in prin.& in §.retinendæ.& in §.interdictum. ff.
uti poſſid.& ubiq́; Bar. qui ponit formã libelli huius
interdicti,& dicit in eo narrari,qualiter qs in ſua poſ-
ſeſſione turbatur,& moleſtatur,& ideò concludi dẽt,
ut moleſtans, & turbans ceſſare debeat à turbationi-
bus,& moleſtationibus illatis, & in futurum inferen
dis,& habetur ẽt plenè per Abb.Anto.& alios in c. li-
cet cãm.de probatio.in 14.notab.ibiq́; eſt tex.facit ẽt
id,quod uoluit ipſe Abb.in c.paſtoralis. & in c.cũ di-
lectus.de cauſ.poſſ.& proprie.cũ ſimilib. & ex medio
cõcludẽdi cognoſcitur,& colligit̃,quo genere actio-
nis,ſeu interdicti ſit actum.c.dilecti. & ibi doct.
de iudi.& Bar.in l.1.col. penult. uerſi. uidimus
eden.Sed in caſu noſtro narratur,dictum Car
bari, moleſtari, & impediri ſup poſſeſſione
emphyteoticæ à dicto Matthæo,& Ioannebap
petitur,ac concluditur mãdari dictis Matthæ
nibaptiſtæ,ut ceſſent à turbationibus, & mole
nibus,ergo dicitur intentatum poſſeſſoriũ reti
& non aliud. Hoc præſuppoſito, nunc quod
per poſſeſſorio procedi,& cognoſci poſſit,
10 primo,nã † qñ ſunt duo,qui ſe eodẽ reſpectu
mobilem poſsidere dicunt,atq; contendunt,
quiſque diceret ſe rem naturaliter poſsidere,
contingit in caſu noſtro,in quo Carolus, & M
ſolum naturaliter poſsidere dici poſſunt, cum
poſſeſsio ſit penes dominũ,qui rem in emphy
dedit,ad tradita per Bart.in l.1.§.quod ait pre
l.fin.ff.uti poſsid.tunc poſſeſſoriũ retinendæ,
toriũ ſimul cumulari non poſſunt, nec ſuper
procedi poteſt,ſed omiſſo petitorio ſolũ ſup
ſorio retinendæ diſcuti,& ꝓcedi debet, quã
ſit in poſſeſſorio adipiſcendæ,& recuperandæ
batur in l.1.§.huius.& ibi gl.ff.uti poſside.gl.in
li.C.de iudi. iuncta l.antepen.§.fin. ibiq́; glo.
& ui arma.& ita ſequuntur Bar.& cõiter alii
turaliter.§.nihil cõe.Abb.& reliqui ĩ c.2.de
& propr.in 2.col.& latius in c.paſtoralis.in
dic ergo uerificando &c.eo.tit. Et hoc com
ſi concurſus horũ duorũ remediorum adm
eueniret,ꝙ quis eſſet ſibimet contrarius ut in
locis præallegatis, & ideò tanquam ꝯrius no
admitti,quia ſibimet ꝯrius non eſt audiendus
citudinem.de appel.l.ubi repugnantia. ff. de
11 & l.1.C. de furt.cum enim † poſſeſſorium re
non detur,niſi poſseſsori pro tuenda ſua poſſ
l.1.in prin.ibiq́; Bar.& §. eſt igitur. §.illud
interdictum.ff.uti poſſid. & p Abb.in d. c.
12 & in d.c.2.agens ex illo dicit ſe poſseſsorẽ,
petitorio præſupponit ſe non poſſidere,quia
tur rõne dominij non poſſidenti.l.officium.ff.
uendi.Et ſi admitteretur concurſus poſeſorij,
torii,agens eſset ſibi contrarius,quia uideretur
ſe poſseſsorẽ,& non poſseſsorem, item præſuppo
ret unum,quod in iure abſurdũ reputatur, hoc
ratione poſseſsorii præſupponeret ſe poſsidere,
tione petitorii præſupponeret aduerſariũ can
poſsidere,& ſic ꝙ duo in ſolidum eandẽ rem p
rent.l.ſi ut certo.§.ſi duobus uehiculũ.ff.co
propter has,& alias rationes non admittit
ſus poſseſsorii retinendæ,& petitorii, ut e
pore poſsit ſuper utroque procedi,ueluti p
rat Bar.in d.l.naturaliter.§. nihil cõe. in 1.q.
Paul.de Caſt.in l.ordinarii.C.de rei uendica.
tur per Bar.Salic.& alios in l.incerti.C.de inte
per Abb.in d.cap.paſtoralis. & clarius in c.cum
ctus.de cauſ.poſ.& propriet.ex cuius uerbis in
13 colligitur,& infertur, † ꝓ ẽt ſi partes uellent p
paliter ſuper utroq; eodẽ tẽpore ꝓcedi, & dic
quia ſuper utroque probationes facerent,propter
ris ordinẽ,quẽ iudex ſeruare tenetur,& pp ꝯrie
quam litigantes inciderent, non poteſt ſuper u
procedi,& ideò proceſsus facti ſuper petitorio
operantur,ſecus autẽ contingeret in poſseſſorio
cuperandæ,ſeu adipiſcendæ,& ita intelligatur
ibi not.in c.1.de reſtitutio.ſpoliato. & hanc diffe
tiam ſentit Abb.in locis præalleg.& gl.ẽt in d.l.
& in d.l.1.§.huius.iuncta d.l.antepenul.§.fi. Et
opitulatur id,quod uoluit Bar.in d.§.nihil cõe.in
prin.quẽ doct.ibi cõmuniter,& Abb.ĩ d.c.paſto
ſequuntur,remittẽdo ſe ſimplr̃ ad dicta Bar.

dit,ꝙ quando petitorium,& poſſeſſorium ſimul non
poſſunt concurrere,nec ſuper utroque ſimul ratione
contrarietatis procedi poteſt, ut quia in eodem iudi-
cio,eademque inſtancia fuerit propoſitum poſſeſſo-
rium retinendæ,& petitorium, & ſuper utroque par-
tes uelint procedendum eſſe iudex etiam parte non
opponente debet libellum reſpuere, & agentē exclu-
dere,ſi uerò iudex nō reſpuerit,nihilque dixerit, & ſi-
militer pars fuerit paſſa ſuper utroque procedi, tunc
proceſſus nō ualet,& abſolutio omninò ſequi debet
propter repugnantiā.Sed ſi proceſſus non contineret
contrarietatē,quia dato,ꝙ in libello fuiſſet utrunque
propoſitū, tamen ſuper altero tantum poſtea fuiſſet
proceſſum,tunc ex quo pars nō oppoſuit,ualeret pro
ceſſus,& iuxta proceſſum factum eſſet iudicandū, ita
colligitur ſingulariter ex uerbis Bartoli in d. §. nihil
cōe.in 2.q.principa. Et ex his hoc modo arguo ad ca-
ſum noſtrum,nam aut uolumus dicere, ꝙ in caſu no
ſtro pro parte dicti Caroli fuerit intentatū duntaxat
poſſeſſoriū retinendæ contra dictum Mattheū,& po-
ſtea fuerit ſuper utroque proceſſum, cognitum,& ꝓ-
batum,& tunc non obſtante proceſſu facto, & proba
tionibus factis etiam ſuper petitorio, nō poteſt ſuper
petitorio pronunciari,ſed ſolum ſuper poſſeſſorio in
tentato,alioquin ſententia non eſſet conformis libel
lo,prout eſſe debet.c.licet heli. de ſimon. & l. ut fun-
14 dus.ff.communi diuid.Item † iudex non debet ſuper
non petito pronunciare,& qui pronunciat,fatuus re-
putatur.l.fin.C.de fideicommiſſ. liber.Abb. in d. c.li-
cet cauſam.in 4.col.in ult.notab. de probat. & Andr.
Barbat.in c.niſi ſpecialis.in 6.col.de offi.lega.Aut uo
15 lumus dicere,ꝙ † in caſu noſtro utrunque ſimul fue-
rit propoſitum, & utrunque remedium in eadem in-
ſtantia ab eodem intentatum, & ſuper utroque per
utranque partem fuerit proceſſum, & probatū, neu-
tra partium opponente, nec proteſtante,& tunc ſolū
ſuper poſſeſſorio eſt pronunciandū, quinimmò ad iu
dicem ſpectat reum cōuentum abſoluere propter cō
trarietatem, quæ non modo ex libello, ſed etiam ex
proceſſu reſultat,ut ibi per Bartolū. Et ſi iudex in hoc
caſu ſuper utroque pronunciaret, ſententia non uale
ret tanquam continens contraria, argumento tex.cū
ibi not.in c. imputari. de fide inſtrumen. & ita etiam
eſt de mente Bar.in d.2.quæſt.princip.l.ubi repugnā-
tia.ff.de reg.iur. iunctis not. per glo. in l. idem pom-
ponius.in fi. ff. de rei uendicatione. ¶ Quis autem in
caſu noſtro de poſſeſſione melius probauerit, domi-
nus iudex, qui dicta teſtium productorū nota habet,
melius perpendere poteſt.Sed ex iis,quæ uidi, exiſti-
mo melius fuiſſe probatum de poſſeſſione dicti Mat
thęi,nam ex quibuſdam in proceſſu deductis apparet
ipſum Matthæum immediatè poſt mortē dicti magi
ſtri Caroli & ante dictum Carolum iuniorem poſse-
diſse:& propterea ſatis erit ipſi Mattheo demonſtraſ-
ſe ſe etiam ex unico actu tm̄ prius poſsediſse, quàm
Carolum ad hoc,ut in cauſa poſseſsorii retinendæ cō
16 tra eum intētata obtineat, quoniam † ex unico actu,
& recenti poſſeſſio ſufficiens ad obtinendum in poſ-
ſeſsorio retinendę acquiritur,ut colligitur ex no.per
Antonium de Butr. quem in hoc ſequitur Abb. in c.
cum eccleſia.in 6.colum.de cau.poſseſſio.& proprie
tatis.Nec curandum eſt,an talis poſseſſio ſit iuſta,uel
iniuſta, ſeu uitioſa, quoniam dummodo ſit prior, &
non poſſideat ui,clam,uel precario ab aduerſario,ta-
lis poſseſsio eſt ī interdicto uti poſſidetis apta,& ſuffi
ciens.l.1.ubi habet̄ C.unde ui, Abb.in d.c.cū eccleſia.
in 6.col.& in d. c.licet cauſam. poſt dominum Anto.
& Bar.in l.ſi duo.in princip.ff.uti poſſide. Et quamuis
ad fauorē Caroli agentis allegetur ipſum eſse in poſ-
ſeſſione dictæ rei emphyteoticæ priorē, ac priorē ex
eo, q; in eum poſseſſio dictæ rei dicitur continuata,
quam etiam uiuente magiſtro Carolo eius auo poſſi
17 dere dicebatur,† prout de feudo in ſimili dicit Bal. in
l.cum antiquioribus.in uerſ.decimo &c.C.de iure de
deliberan.inquiens notabiliter, ꝙ licet poſſeſſio non
conſueuerit ipſo iure ad ſuum hæredem tranſmitti,
ut no.in l.cum miles.ff.ex quib.cauſ.maio. & per Bar
tolum poſt gloſam in l.in ſuis. ff. de ſuis, & legitimis.
tn̄ in feudis poſſeſſio in filium ſuum hæredē ſine alia
inueſtitura continuatur,nam etiam uiuente patre fi-
lius cenſetur inueſtitus,& poſſidere, quam poſſeſſio-
nē Carolus dicitur ſemper animo ſuo, & corpore Si-
monis coloni retinuiſſe iuribus uulgaribus. Reſpōde
tur primo illud poſſe admitti in feudis, in ꝗbus id ſit
18 ſpeciale,ut expreſsè uoluit ibi Bal.Et † illa, quæ dicū-
tur in feudis,non ſimpliciter uerificantur in emphy-
teoſi,ut benè declarat Io.de Anan.in c.1. de uſuris.&
habetur per Alex.in l.quod dicitur. ff.de uerb.obliga.
nam ex diuerſis nō eſt bona illatio, cum ſimus in iis,
quæ à regulis iuris multum exorbitant.l. inter ſtipulā
tem.§.ſacram.uerſi.ſed & hæc diſſimilia. ff. de uerbo.
oblig.c.2.de trāslatio.prælato. & c. per uenerabilem.
qui filii ſint legitimi.Secundo reſpondetur, ꝙ poſito
19 illud etiam in emphyteoſi poſſe ſubſtineri, † tn̄ uerū
eſt,quando ex uerbis conceſſionis contrarium infer-
ri non poſſet,ut uoluit Nicol.de Matha.quem refert,
& ſequitur Bald.in dicta l. cum antiquioribus. Sed in
caſu noſtro ex uerbis cōceſſionis infertur contrariū,
nam emphyteoſis fuit conceſſa pro ſe, & hæredibus
ſuis,quo caſu ad liberos tranſit ita demum, ſi ſint hæ-
redes,& non aliter,ut habetur per Bartolum, Alexā.
Pau.de Caſt.& cōiter alios in l.ex facto.§.fi.ff. ad Tre-
bell.& propterea ſi non ſint hæredes, non poſſunt di-
ci inueſtiti,nec poſſediſſe etiam in uita patris,ſeu aui,
& conſequenter poſſeſſio in eos non dicitur cōtinua
ta,ut ipſemet Bal.ibi expreſsè ſentit. Dictū ergo Bal-
di poſſet habere locum, quando emphyteoſis conceſ
ſa eſſet alicui ſimpliciter,uel pro ſe, & filiis ſuis, quia
tunc illi,etiam ſi non eſſent hæredes, admitterentur,
ut uoluit Bart. quem alii communiter ſequuntur ſm
Alexan.in d.l.quod dicitur.& in l.quædā.§.nihil.ff.de
eden.cum ſimilibus. In caſu autem noſtro conceſſio
fuit facta pro ſe,& hęredibus,igitur &c.¶ Non obſtat
etiā illud,quod ꝓ poſſeſſione dicti Caroli allegatur,
ꝙ Simon colonus dictam rem ab ipſo Carolo condu
xerit,& ſic pro ipſo poſſederit ei de affictibus, & fru-
ctibus reſpondendo,ex quibus probatur,ipſum Caro
lum eſse in poſseſsione iuxta notata per Bartolum
in l.qui uniuerſas.§.per colonū. ff de acquiren. poſs.
& per Aret.in l.qui iure familiaritatis.ff. de acquiren.
poſseſsio. Quia reſpōdetur,quòd ante, quàm Simon
conduceret, ſeu ratificaret inſtrumentum cōductio-
nis factum à quodam fratre ſuo cum dicto Carolo,ip
ſe prius dictam rem conducebat à magiſtro Carolo
defuncto pro ſe,& hæredibus ſuis, cui magiſtro Ca-
rolo dictus Matthæus,& Ioannes baptiſta ex teſtamē
to ſucceſserunt,& ſtatim ſequuta morte dicti magi-
ſtri Caroli nomine dicti Matthæi fuit apprehenſa poſ
ſeſſio,& tenuta dictæ rei, & Simon ipſe ante dictam
aſsertam conductionem illi ſoluit affictus, fructuſq;
dictæ rei conduxit, ut in proceſsu, ac etiam ex dictis
20 teſtium apparet. Ex quo ſequitur, quòd † licet po-
ſtea dictus Simon ſimpliciter dictam rem à Carolo
iuniore conduxerit, ac aliquas ei penſiones ſoluerit,
propter hoc tamen non potuit poſseſſionem dicti
Matthæi interuertere, nec illum ſua poſseſſione pri-
uare, ut in l.quamuis. §. 1. ibique Bartol. & alii.ff.de
21 acquiren.poſseſſio. Et † ita demum per ſolutionem
mercedis, & affictum à colono factam alicui proba-
tur illius poſseſſio,quādo alius prius non erat in poſ-

ſeſſione.Bar.in dicta l.qui uniuerſas.§. per colonū.&
faciunt etiam no. per eum in l. quod meo.in fin.ff.de
acquir.poſſeſs.l.fin.& ibi Sal.C.eod.tit. & Aret. in l.ſi
22 colonus. ff.eodē titul.Præterea † quando quis animo
ſuo,& corpore alieno puta per colonum poſſidet,nō
priuatur ſua poſſeſſione, quamuis alteri rem ſimplici
ter tradiderit,aliter non alienando, puta locando ad
l.ſi id,quod.ff.de acquir.poſſ.nam ad hoc,ut colonus
tradendo rem priuet dominum ſua poſſeſſione natu
rali,quia illum ciuili priuare non poteſt, ut habetur
in l.ſi de eo.§.ſi fortè.ff.de acquir.poſſeſ.requiritur,ꝙ
rem tradat alienando,ut eſt textus in d.l. qui uniuer-
ſas. in fin.ibique Bart. & Alex.Sed dictus Simon rem
non exiuit,nec illa alienādo alteri tradidit, ergo &c.
23 Rurſus † poſito, ꝙ poſſeſſio defuncti ad hæredem ēt
ſuum non tranſeat,niſi illam apprehendat, ut habet̄
per Bart.in l.in ſuis.ff.de liber.& poſthu. per Bald. in l.
fin.in 2.colum.C.de edic. diui adria. tollen. & not.in
l.cum miles.ff.ex quibus cau.maio.& l.cum hæredes.
ibique plenè.ff.de acquir. poſseſ. tamen hoc eſt uerū,
quando defunctus animo,& corpore ſuo poſſidebat,
ſed ſi animo ſuo, & corpore alieno,puta per colonū,
tunc poſſeſſio acquiritur hæredi defuncti, & non alii
abſque eo, quod ipſe hæres apprehendat, ſi colonus
poſt mortem defuncti in poſſeſſione nomine ipſius
hæredis continuet,ut eſt text. quem ad hoc Alexā.ibi
ponderat in d.l. qui uniuerſas. §. quod per colonum.
Et nomine hęredis defuncti dicitur poſſeſsionem cō-
tinuare,quando ipſi hęredi mercedem, ſeu affictum
ſoluiſset,ut probatur in d.§.quod per colonū. ibique
Bart.Ioan.de Imol.Ange.& cōiter alii.Sed dictus Ca-
rolus iunior non eſt hæres dicti magiſtri Caroli, ſed
Matthæus,& Simō colonus poſt mortem dicti magi-
ſtri Caroli continuauit poſseſſionem noīe ipſius Mat
thæi illi mercedem,& affictū ſoluendo, ergo &c. Præ
terea poſito,ſed non conceſso,ꝙ Carolus iunior, qui
non eſt hæres dicti magiſtri Caroli, ueluti ex eius te-
ſtamento apparet,fuerit ante dictum Matthæū in poſ
ſeſſione dictę rei,quam tempore mortis magiſter Ca
rolus defunctus tenebat,& poſſidebat,tamen cum di
ctus Carolus ī iudicio, & extra reſtiterit ipſi Matthęo
hæredi inſtituto poſſidere uolenti,ſequitur,ꝙ eſt pri-
uandus poſseſſione, ſi quam in dicta re habet, & illa
eſt Matthęo hæredi aſſignāda, & Carolus ipſo iure di
citur priuatus omni iure, quod ipſe in dicta re habe-
bat,ſeu habere poterat, ex quo non præcedentibus le
gitimis citationibus, & abſque licētia hæredis eſt poſ
ſeſſionem dictæ rei ante apprehēſionē hæredis ingreſ
ſus,ut hæc oīa expreſsè cauentur per ſtatutū huius ci-
uitatis,ſub rub.ꝙ nullus occupet poſseſſionem &c.Et
hæc quoad iſtud tertium dubium ſufficiant. ¶ Capio
quartum, quod tangit perſonam Ioannis Baptiſtæ,&
concludo ipſum uigore cōpromiſſi,& laudi,& emo-
logationis,ſeu ratificationis nullas pœnas conuentio
nales incurriſse, nec ad illarum ſolutionem cogi poſ
ſe,quoniam eo tempore,quo compromiſit,& ſe obli
gauit, ac emologauit,ipſe erat minor 25.annis adeò,
quòd facilitate ſua fuit ad illa facienda inductus iux-
ta l.prima.ff.de minor.Et ideò cum in illa ætate com-
promiſerit, & ſe obligauerit abſque ſolemnitate de-
bita, requiſita ex forma ſtatutorum huius ciuitatis,
ut cauetur in ſtatuto poſito ſub rubr. de contractibus
cum minoribus &c.compromiſsum laudum, & emo
logatio, ſeu ratificatio ipſo iure nulla erunt, ut ibi in
§.ſi quæ. Nec obſtat quædā ſnīa contra dictum Ioan-
nem Baptiſtā lata ad conſiliū ſapientis, quia illa ſimi-
liter eſt nulla, ex quo fuit contra eum lata eo tpe,quo
in minori ætate conſtitutus erat abſq; legitimo defen
24 ſore,hoc eſt abſque curatore, † quo caſu iudiciū con-
tra minorē factū eſt nullū, quamuis in illo aliquis ut

procurator minoris comparuerit.l. non eo mi[...]
que Bal.Pau.de Caſt.Sal.& alii. C. de procur.l.[...]
ibique glo.Bal.& omnes cōmuniter. C.qui legit[...]
ſtan.in iudi.non hab. Præterea poſito, dictum Io[...]
ptiſtam ad prædicta teneri, uidelicet ad facien[...]
curandum ꝙ Matthæus contenta in laudo,& em[...]
gatione ratificaret,& approbaret, tamen adhuc [...]
ipſum in pręſentia nō teneri facere, ꝙ Matthæ[...]
ficaret, nam cum Matthęus ſit pupillus,& con[...]
ter non habeat uelle, nec nolle, iuxta.l.pupillus[...]
acquiren.hære.non poteſt facere illum ratifica[...]
25 † quando quis promiſit pupillum ratum habit[...]
non tenetur facere illum ratificare, niſi eo fact[...]
bere.glo.eſt ſingularis in l.uulgo.ff.de auctor.t[...]
tex.in l.ſi pupillus.ff.de nouatio. & facit l.1. C.[...]
ior fact.rat.habe.Et hoc in terminis uoluit Bal.[...]
lum tex.in l.cum maritū.C.de ſolutio.dicens,[...]
do quis promittit minorē habere ratum, cen[...]
miſiſſe,ꝙ ratificabit,quando erit ætatis legitim[...]
ta d.l.ſi pupillus.iunctis not.per ipſum Bal. in [...]
cipia.C.de reb. alien. non alien. At ſi nomine [...]
aliquid feciſset ſimpliciter,non promittendo [...]
tum habiturum, tūc pupillus poteſt habere ra[...]
auctoritate tutoris,iuxta ea, quæ habentur per [...]
lyce.& alios in l.ſi procurator.ff.de condic.in[...]
ſi diceretur,ꝙ ex quo Ioannesbaptiſta erat t[...]
Matthæi, is potuit nomine ipſius Matthęi [...]
ad ea,q̄ habētur per Bart.in d.l.ſi procurato[...]
26 ſponderi ad hoc,ꝙ † tutor non poteſt ratific[...]
pupillo ratificanti auctorizare, quando deb[...]
care id, quod ab ipſo tutore geſtum eſset, ni[...]
proprio auctorizare non poteſt,ita uult Bart.[...]
d.l.ſi procurator.& l.1.ff.de auctor.tuto. Non[...]
ꝙ dicto Matthęo fuit datus quidam tutor da[...]
ius auctoritate poteſt ratificare,quia reſpōde[...]
eſse in caſu, in quo Ioannes baptiſta non te[...]
cere illam ratificare,niſi quando erit legitim[...]
ut ſupra, uel poſito etiam nūc poſse facere [...]
tamen ex quo ratificatio non poſset fieri,niſi [...]
ctoritate tutoris,ut dictum eſt, auctoritas illius [...]
ris datiui non eſset ſufficiens,primo quia illa da[...]
toris fuit ipſo iure nulla,cum extent cōſanguin[...]
etiam agnati,& cognati dicti Matthęi pupilli,[...]
tutela à lege deferebatur, & ideò tutelę datiuę [...]
non fuit,& talis datio fuit ipſo iure nulla, ut ha[...]
in ſtatuto de tutelis.in §. item dicimus.cum §.[...]
27 Præterea † non apparet,quòd dictus tutor inu[...]
fecerit,& ſatiſdederit, ſecundum quod eſt [...]
tum,ergo ſe adminiſtrationi tutelæ ingere[...]
teſt.l.fin.C. arbit.tut. ibique docto.omnes,[...]
qui repertorium.in princip.ff.de admini.tuto.[...]
Bart.Adde,quòd prędicta omnia ceſſant,ex quo [...]
ſupponimus dictum Ioannem Baptiſtā tempo[...]
promiſſi,& laudi,& ratificationis illius, nec non [...]
pore ſententiæ latæ ad conſilium ſapientis fuiſſe [...]
norem, ut ex prædictis apparet. Quòd autem is [...]
fuerit minor, credo fuiſſe rectè probatum, & p[...]
tim ex libro, in quo deſcribuntur nomina co[...]
qui baptizantur,in quo reperitur,qualiter dictus [...]
Baptiſta filius Dominici de Fuſarolis, & Camill[...]
iugis ſuę natus fuit die 22.& baptizatus fuit die [...]
cēbris,anni 1392. & cōpromiſſum factum fuit e[...]
no 1515.die 28. Iunii, laudū fuit latū eodē anno [...]
19.Iulii, & ratificatio facta fuit eodē anno,die 2[...]
lii,& ſnīa lata ad conſiliū ſapiētis lecta, & lata fu[...]
anno 1516.die 18.Iunii, & ſic oīa per dictū Ioan[...]
Baptiſtam, & contra eum facta fuerunt infra tp[...]
minoris ætatis,& ante,quam annum 25.ageret.[...]
probandū ætatē quando ratione minoris ætatis [...]
reſtitutio in integrū, ſatis eſt illā ꝓbare p librū [...]
noma[...]

nomina eorum, qui baptizantur, deſcribunt ab eo,
qui fuerit ab epiſcopo Bononiēſi deputatus, ut habe-
tur in ſtatuto ciuitatis huius poſito ſub rub. qualiter
procedatur, ſi ſuper ætate contentatur. ¶ Vltimo ca-
pio dubiū reſpiciens perſonā dicti Simonis, & breui-
ter concludo † ipſum potuiſſe denominare dictum
Mattheū uerū, & legitimū poſſeſſorem, cuius nomi-
ne Simō dicitur poſſidere, ueluti ſupra dictū fuit, per
quā denominationem amplius cōtra ipſum Simonē
nō eſt procedēdum, ſed cōtra Matthæū denomina-
tū iuxta not. per gloſ. in c. quicunq; 12. q. 2. & per Bar.
in l. 2. C. ubi in rē act. & ibi omnes cōmuniter, idemq́;
uolūt Ant. de Butr. Abb. & cæteri in c. quoniā frequē
ter. §. ut ſuper ut lit. non conteſt. & ſequitur Sozi. in l.
rē, quæ nobis ī 10. q. prin. ff. de acquir. poſ. Nec obſtat
quædam ratificatio facta per dictū Simonē de inſtru-
mento cōductionis factæ per eius fratrē, & promiſſio
nis de ſoluēdo affictus, ut in eo cōtinetur. Quoniā re-
ſpondetur, quòd † talis ratificatio, ſeu promiſſio facta
fuit per ipſum Simonē detentū, & carceratum, ut ex
eius inſpectione apparet, ergo ex ea tanquā metu fa-
cta nō debet ad aliquid ſoluendū cogi l. qui in carce-
rem. & ibi Bar. ff. quod met. cauſ. Et ſi diceretur, hoc
eſſe uerū, quando carceratus contraheret, ſeu ſe obli
garet illi, ad cuius inſtantiam eſſet detentus, ſecus ſi
alii, ut ibi per Bar. Et in caſu noſtro Simon erat deten
tus ad inſtantiā Matthæi, & promiſit, ſeu ſe obligauit
Carolo, qui procurabat, & agebat, ut relaxaretur. Re-
ſpōderi poteſt, ꝙ aut Simō erat iuſte detētus ad inſtā
tiam Matthæi, qui fecit illū detineri, & capi pro debi-
to affictuū rei, de qualis præſens uertitur, & habemus
intentū, quia apparet dictū Matthæum eſſe & quoad
rē, & quoad ſolutionē affictuū pręferendū, aut Simō
erat iniuſtè detētus, prout pars aduerſa tunc dicebat,
& affirmabat, & tunc promiſſio facta in carcere à car
cerato etiā illi, ad cuius inſtantiā nō erat carceratus,
non debet ualere, ex quo facta fuit ab eo, qui iniuſtè
erat carceratus, ut à carcere liberaretur, ueluti notab.
uoluit Pau. de. Caſtro in l. nō intereſt. C. quod metus
cauſa. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Ad ſtatum pristinum, quo quis fuit iniuſtè priuatus, ſicut ad poſ-
ſeſſionem, reſtitutio rectè petitur.*
2 *Iniuſtè ſua poſſeſſione, ſuoq́ue ſtatu quis abſque citatione, & uia
iuris priuatur.*
3 *Etiam occaſione priuilegij à principe conceſſis.*
4 *Priuilegia ceſſare debent, illorum cauſa ceſſante.*
5 *Priuilegia ſecundum uarietatē rerum mutanda ſunt, & uarianda.*
6 *Artes, & nundinas extra ciuitatem exerceri eſt damnum, & in
commodum ciuitatis, ac eius populi.*
7 *Priuilegium incipiens eſſe ciuitati, ſeu bono publico, & uniuerſa-
li, uel alteri præiudiciale debet extingui, & reuocari.*
8 *Ciuitatem magis, quàm caſtra hominibus liberis repleri reipu-
blicæ intereſt.*
9 *Vectigalia conſeruari, & ampliari potius, quàm minui debent.*
10 *Priuilegium propter ſubreptionem, & obreptionem eſt nullum.*
11 *Priuilegiis indignus quis propter illorum abuſum efficitur.*
12 *Artes, & negotiationes ſunt in ciuitatibus, & non extra exercēdæ.*
13 *Paupertas quomodo conſideretur.*
14 *Iniuſtitiam paupertatis, ſeu pietatis intuitu nulli facere debemus.*
15 *Reipublicæ, & ciuitatis cauſa eſt magis fauorabilis, quàm caſtro
rum illius.*

EPITOME.

CIVITATEM ſtatu obſeruationis ſuorū ſtatutorū abſq;
illius citatione ex priuilegio à principe alicui caſtro
etiā nō obſtantibus ſtatutis dictæ ciuitatis cōceſſo in
iuſte priuari, & ad ſuū priſtinū ſtatutū reſtitui debere.
Et priuilegiū alicui caſtro cōceſſum de exercendo
in eo aliquam artem, & negotiationē contra ſtatuta
ciuitatis nō ualere, & eē reuocādū, hic demōſtratur.

CONSILIVM LXXVI.

IN hac cauſa communitatis Bononiēſis cō
tra homines Butrii primo conſiderādum
eſt, ꝙ cōmunitas præfata ante conceſſio
nē priuilegiorum Butrienſibus factā erat
in quadam quaſi poſſeſſione, ſeu melius loquendo in
illo ſtatu obſeruationis ſuorū ſtatutorū, quibus caue-
tur, ꝙ nullus poſſit exercere artē canapis, niſi in ci-
uitate Bononiæ, & ꝙ omnes ſubditi teneātur ſingulis
annis canape ad ciuitatē conducere, & quòd nullus
poſſit canape rude extra territoriū extrahere. Et cum
ipſa cōmunitatis Bononiæ abſque facto, & culpa ſua,
eaq́; nō citata fuerit à Butriēſibus tali ſtatu priuata, &
ſic ſtatus prædictus fuerit ꝑ Butriēſes ad pręiudiciū di
ctæ communitatis, & habitantiū in ciuitate immuta-
tus, ſequitur, ꝙ ea debet ante omnia ad ſtatum ſuum
1 reſtitui, quia † non ſolum, quando quis eſt ſua poſſeſ-
ſione, uel quaſi priuatus, eſt reſtituendus, ſed etiā, quā
do ſtatus ſuus eſt iniuſtè immutatus, agere poteſt, vt
ad priſtinum ſtatum ſuum reſtituatur, argumento c.
final. de reſtitutio. ſpoliatorū. & eſt tex. ſecundū quod
intelligitur in obligatione perſonali. in c. quęrelā. ex-
tra de electio. in finalib. uerb. & ibi expreſsè Anto. &
domi. Cardi. & benè facit glo. in c. nullus. l'ultimo. 2.
quæſt. 2. ubi iniuſtè excommunicatus poteſt agere, vt
ad priſtinum ſtatum communionis hominum con-
tra excommunicationem reſtituatur. Quòd autē cō-
munitas Bononienſis hoc ſtatu ſuo fuerit iniuſtè pri
2 uata, conſtat ex eo, † quòd ipſa non fuit ad conceſſio
nem priuilegiorum citata, quæ ſi uocata fuiſſet, Papa
non conceſſiſſet, uel non ita facile, ergo iniuſtè priua
ta fuit. c. licet epiſcopus. cum ſimilibus. de præben. in
3 6. Item quia † occaſione priuilegiorū alicui etiam à
principe conceſſorum quis priuari non debet ſua poſ
ſeſſione, uel quaſi, aut ſtatu, in quo conſtitutus repe-
ritur, niſi eo legitimè citato, & iuris ordine ſeruato,
ad textum in l. meminerint. C. unde ui. & c. conquerē
te. de reſtitutio. ſpoliato. ergo ipſis Butrienſibus prę
tenſa ſua priuilegia apoſtolica nō ſuffragantur, quin
cōmunitas Bononienſis reſtituenda ſit ad ſuum priſti
num ſtatum obſeruationis ſtatutorum, & exercitii,
ſeu artis canapis, quæ ſtatuta olim ante prætenſa pri
uilegia Butrienſes ipſi ſciuerunt, ac ſeruauerūt, ut ex
uerbis dictorum ſuorū priuilegiorum præſupponi ui
detur. Præterea dicta priuilegia obſtare non debent,
4 quia † cauſa, ob quam fuerunt conceſſa, iam diu ceſ-
ſauit, nā fuerunt conceſſa in recompenſationē quo-
rundā damnorum paſſorū, tempore, quo ciuitas Bo-
noniæ obſeſſa fuit, quæ damna in centuplum ſunt re
ſtaurata, & reſarcita, tàm virtute dictorum priuilegio
rum propter artem canapis in dicto caſtro factum,
quàm propter immunitates hac de cauſa à commu-
nitate Bononiæ dictis hominibus, & locis conceſſas,
ergo ceſſante cauſa priuilegiorum debent ipſa priui
uilegia ceſſare ad nota. in c. cum ceſſante. de appella-
5 tio. † nam ſecundum uarietatē rerum priuilegia ſunt
mutanda, & uarianda. c. uidentes. 12. quęſtio. 2. c. non
debet. de conſanguinita. & affinit. §. rerum. 63. diſtin
ctio. & l. non tantum. §. eos. & ibi Bartol. ff. de excuſa-
tio. tutorum. l. nec maritus. & ibi Bartol. ff. de excuſa
tio. tutorum. Bald. in rubr. C. de uſuris. in 2. quæſtio. &
Bartol. in l. Paulus. in fine. ff. de acquirend. hæredita.
¶ Rurſus huiuſmodi priuilegia Butrienſibus conceſ
ſa cœperunt eſſe, & ſunt ciuitati, & communitati Bo-
noniæ ualdè præiudicialia tum ex eo, quòd mercato-
res, & operarii canapis, derelicta ciuitate, in qua artē
6 Canapis exercere ſoliti erant, & † ex hoc totus popu-
lus ciuitatis maximum commodum ſentiebat, ſe ad
dictum caſtrum gratia hanc artem exercendi tran-
ſtulerunt: quo fit, ut ciuitas, & populus incommodū

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN